

UPPSALA
UNIVERSITET

UPPSALA UNIVERSITET
Teologiska institutionen
Religionsbeteendevetenskap, C2, 15 hp
VT, 2019
Handledare: Linnea Jensdotter
Betygsbestämmande lärare: Mia Lövheim

#vardeljus

– om #metoo-uppropet i Svenska kyrkan

Karolina Tängmark

19930920-1508

karolina.tangmark@live.se

Abstract

In the autumn of 2017 the #metoo-movement came to change a whole world. In Sweden, many #metoo-movements started, one of which was #vardeljus. #vardeljus means “Let there be light”, and was a movement of anonymous women in The Church of Sweden. The women wanted to illustrate how women have been sexually harassed in the organization. #vardeljus was also a blog with the same name, where the women shared their stories.

In this essay, I have studied how the #vardeljus-movement highlighted existing gender structures in The Church of Sweden, and whether or not the movement contributed to an authority displacement. In relation to this, I examined in what way the theory of mediatization could be useful in the study of these topics.

In the making of this study, I have mainly relied on the theory of mediatization as the main theory. In addition I have also benefited from ideas found in the theory of authority displacement as well as from adding a gender perspective.

The text material of my choice was the #vardeljus-movement, publicated in the newspaper *Kyrkans tidning*, and a selection from the associated blog with same name - #vardeljus.

The method of this study has been a systematic text analysis, wherein I have placed my text material in categories. These categories were power, gender structure, sexually harassment and authority displacement.

The study found that the #vardeljus-movement illustrated gender structures in The Church of Sweden. These were expressed through sexually harassment, and abuse of power from authorities in the church. Another result of the study was that the movement started a process of an authority displacement, where previously silent stories were heard. In relation to these conclusions, the theory of mediatization has been used to analyse how these gender structures and authority displacements are presented in the #vardeljus-movement, and how new medias are provided to these conclusions.

Keywords: #metoo, The Church of Sweden, gender, mediatization, authority displacement

Innehållsförteckning

#vardeljus	1
Kapitel 1 Inledning.....	4
1. Inledning	4
1.1. Syfte och mål	5
1.2. Frågeställning	5
1.3. Avgränsning.....	5
1.4. Forskningsgenomgång.....	6
1.5. Material	8
Kapitel 2 Teori.....	11
2.1. Presentation av teori.....	11
2.1.1. Medialiseringsteorin	11
2.1.2. Auktoritetsförskjutning	12
2.1.3. Genusperspektiv.....	13
2.1.4. Sammanfattning	15
2.2. Arbetsmodell.....	15
Kapitel 3 Metod.....	18
3.1. Systematisk textanalys och tillvägagångssätt	18
3.2. Reflexivitet	19
3.3. Valideringskriterier.....	20
Kapitel 4 Resultat och analys	21
4.1. Resultat	21
4.1.1 Makt.....	21
4.1.2 Genusstruktur.....	22
4.1.3. Sexuella trakasserier	23
4.1.4 Auktoritetsförskjutning	25
4.2 Sammanfattning av resultat	26
4.3 Analys	27
4.3.1. Slutsatser	29
Kapitel 5 Diskussion	30
5.1. Teoretisk reflektion.....	30
5.2. Metodisk reflektion.....	30
5.3. Empirisk reflektion	31
5.4 Avslutande reflektioner.....	31
Sammanfattning.....	32
Referenser.....	33
Tryckta källor.....	33
Elektroniska källor.....	33

Kapitel 1 Inledning

1. Inledning

Hösten 2017 hände något historiskt i vår värld. Den globala #metoo-rörelsen startades och i Sverige gjorde en mängd kvinnor i olika yrkeskategorier uppror inom sina respektive branscher. Uppropen handlade om att kvinnorna ville säga ifrån och sätta ner foten mot sexuella trakasserier och övergrepp som innan tystats ner. Kvinnorna delade därför i sociala medier sina anonyma berättelser om hur de vittnat om eller själv erfarit sådana trakasserier. Syftet med #metoo-uppropen var att synliggöra patriarkala samhällsstrukturer och vad sådana gör med människor och olika grupper. Det särskilda fokuset i uppropen var just hur kvinnor genom historien och idag utsätts för sexuella trakasserier och övergrepp (Nationalencyklopedin; Sveriges Television, 2017).

Ett av dessa #metoo-upprop var #vardeljus-uppropet som tillkom i Sverige. #vardeljus-uppropet var ett upprop som publicerades i Kyrkans tidning den 24 november 2017. Detta upprop skrevs under av 1382 anställda kvinnor verksamma inom organisationen Svenska kyrkan. I tidningsartikeln, innehållande uppropet, framkommer utdrag ur anonyma berättelser från en blogg som var kopplade till uppropet, med samma namn - #vardeljus. Berättelserna, som skrevs av de anställda kvinnorna, syftade till att belysa makt- och genusstrukturer i samhället. Särskilt fokusområde var strukturerna inom organisationen Svenska kyrkan. #vardeljus-uppropet skapades i samband med det allmänna #metoo-uppropet i Sverige, men det som särskilde #vardeljus var fokuset på en viss yrkesgrupp – anställda kvinnors berättelser inom Svenska kyrkan. Berättelserna handlade om hur de anställda kvinnorna erfarit eller vittnat om sexuella trakasserier och övergrepp på olika sätt inom organisationen. Av de 1382 namnunderskrifterna fanns bl. a. flera biskopar, och Svenska kyrkans ärkebiskop (#vardeljus, 2017a; Kyrkans tidning, 2017).

#vardeljus är ett högaktuellt ämne att studera, eftersom det knyter an till vår tids nya möjligheter att utmana samhället och dess auktoriteter. Denna möjlighet är sprungen ur Internets utveckling och skapandet av nya sociala medieplattformar. Genom dessa har nya möjligheter skapats för att kunna starta ett upprop online och därmed bidra till en process som på sikt kan omfördela makten i ett samhälle. Tidigare tysta berättelser kan därför komma upp till ljuset genom ett #metoo-upprop, och detta utmanar samhällsstrukturer och auktoriteter (Lövheim, Axelson & Axner, 2015, s. 149-150).

1.1. Syfte och mål

Syftet med denna uppsats är att studera hur #vardeljus-uppropet kan bidra till att tidigare tysta berättelser kan komma fram inom organisationen Svenska kyrkan, genom att använda medialiseringsteorin. Jag vill även undersöka hur #vardeljus-uppropet belyser inomkyrkliga genusstrukturer, genom att studera kvinnornas berättelser knutna till uppropet.

1.2. Frågeställning

- Vilka genusstrukturer inom Svenska kyrkan synliggörs genom #vardeljus?
- På vilket sätt kan #vardeljus bidra till en auktoritetsförskjutning av vem som ges utrymme att tala och agera inom Svenska kyrkan?
- Hur kan medialiseringsteorin användas för att studera detta?

1.3. Avgränsning

Jag har valt att avgränsa mig till att studera #vardeljus-uppropet, publicerad i Kyrkans tidning, med urval från tillhörande blogg. #vardeljus-uppropet är en egen gren av det svenska #metoo-uppropet, undertecknad av 1382 anställda kvinnor i organisationen Svenska kyrkan (Kyrkans tidning, 2017). På grund av uppsatsens omfång, har jag valt att endast rikta in mig på #vardeljus-uppropet i sig som tidningsartikel och blogg. Jag har därmed valt bort att titta på texternas relation till det svenska #metoo-uppropet som helhet.

Jag kommer även att avgränsa min studie inom #vardeljus-uppropet. Detta gör jag genom att enbart studera själva uppropet som tidningsartikel, samt utvalda delar ur dess tillhörande blogg. Jag kommer därmed inte att analysera hela bloggen i dess helhet, eftersom att det hade blivit ett för omfattande arbete för denna uppsats storlek. Mitt urval inom #vardeljus-uppropet kommer även att ge mig en bredd inom det jag vill studera i denna studie. Detta eftersom att jag både riktar in mig på en tidningsartikel och delar av en blogg. I tidningsartikeln finns det utdrag ur kvinnornas berättelser som finns i bloggen, men i en sammanfattad version. Tidningsartikeln i kombination med några utvalda blogginlägg hoppas jag kunna utveckla mitt resonemang och svara på frågan hur texterna kan visa på synliggjorda genusstrukturer. Detta genom att jag genom dessa texter kommer att studera kvinnornas berättelser om sexuella trakasserier och övergrepp inom organisationen Svenska kyrkan. I tidningsartikeln hittar jag även uppmaningar från kvinnorna till Svenska kyrkans auktoriteter. Tillsammans

med utvalda texter ur bloggen som handlar om liknande uppmaningar och hur kvinnorna vill arbeta vidare med frågan, hoppas jag kunna svara på min andra forskningsfråga. Denna fråga handlar om #vardeljus-uppropet, med tillhörande blogg, kan bidra till en process av auktoritetsförskjutning. Jag anser mig ha tillräckligt med material för att kunna studera dessa frågor och behöver därmed inte använda mig av hela bloggen med hundratals inlägg.

En ytterligare avgränsning jag gjort är att jag inte kommer att studera #vardeljusuppropets efterverkningar. Att studera uppropets efterföljande debattartiklar och facebookgrupper knutna till uppropet hade inte varit möjligt på grund av uppsatsens omfång. Jag kommer inte heller att studera de eventuella åtgärder som kan ha vidtagits vid Svenska kyrkan som arbetsplats, som kommit tack vare uppropet. Konsekvenserna av mina avgränsningar kan bli att studien inte kommer gå att använda för att utläsa generella trender kopplat till det svenska #metoo-uppropet, då jag endast riktar in mig på en specifik gren av denna.

1.4. Forskningsgenomgång

Det finns ingen tidigare forskning om mitt ämne. Däremot hittade jag studier som ligger nära mitt forskningsområde, som belyser genusstrukturer och medialisering.

Jag har hittat en studie som forskat om det svenska #metoo-uppropet och hur detta porträtterats i media. Adawe & Haglund, har skrivit en kandidatuppsats i ämnet. Deras studie handlade om hur #metoo-kampanjen gestaltades i de största svenska rikstäckande tidningarna under hösten 2017. Genom sin uppsats ville forskarna studera vilken sorts bild som svenskarna fått av #metoo-uppropet genom dagstidningarnas rapporter. För att forska på hur #metoo-uppropet framställts i media, använde Adawe & Haglund en kvantitativ innehållsanalys som metod. Denna bestod av 133 analysenheter från de största dagstidningarna i Sverige. Resultatet visade att sakgestaltning och mänsklig intressegestaltning var den största förekommande gestaltningarna i analysen (Adawe & Haglund, 2017, s. 1).

Denna studie är intressant för mitt forskningsämne, eftersom den handlar om hur medialiseringsteorin som verktyg kan visa på hur #vardeljusuppropet, med tillhörande blogg, kan bidra till en auktoritetsförskjutning i samhället. Studien är även intressant eftersom att även mitt forskningsämne berör den svenska #metoo-uppropet år 2017. Det som skiljer sig åt är att denna studie fokuserar på hela #metoo-uppropet, medan min fokuserar på en speciell gren av denna. Jag fokuserar på #vardeljus, som särskilt var knuten till organisationen Svenska kyrkan.

I min studie fokuserar jag på Svenska kyrkan som organisation och frågan om rådande maktstrukturer. Jag kommer att fokusera på inomkyrkliga genusstrukturer. En närliggande kandidatuppsats i ämnet har utförts av Haag Hrabovsky. Denna studie handlade om kommunikation och ledarskap inom organisationen Svenska kyrkan. Syftet med studien var att undersöka om härskartekniker förekommer bland anställda i organisationen. Dessutom undersöktes organisationen utifrån ett maktperspektiv, där författaren ville studera om det är någon särskild grupp av auktoriteter som använder härskartekniker bland de anställda. För att studera detta använde författaren sig av det weberianska maktperspektivet som teori. Inom ett särskilt stift samlades data in i enkätform. Studiens slutsats visade på att det förekom

härskartekniker mellan de anställda i Svenska kyrkan, men att det inte gick att dra några större slutsatser utifrån den gjorda studien. Denna studie använde ett generellt maktperspektiv som infallsvinkel, och tog inte upp något gällande genusperspektivet i organisationen (Haag Hrabovsky, 2015, s. 4).

En tredje studie som ligger nära mitt forskningsämne handlar om medialiseringsprocesser i en social rörelse. Alsbjer & Sjöberg, har undersökt medialiseringen av nätverket Refugees Welcome to Gothenburg. Detta nätverket bygger på sociala handlingar för att hjälpa flyktingar och forskarna har studerat hur dessa handlingar kommit att ske genom sociala medieplattformar. För att hitta dessa aspekter av handlingar har de studerat nätverkets relation till sociala medier och dess egen webbsida. Som metod har Alsbjer & Sjöberg använt sig av en kvalitativ textanalys. Denna användes för att studera materialet på två olika nivåer. Den första nivån var mesonivån för att hitta sociala handlingar och dess medieringsprocesser. Den andra nivån var makronivån för att se medialiseringen inom nätverket Refugees Welcome to Gothenburg. Studien visar på att nätverket har en stark medialisering, där de menade att de sociala handlingarna har en stark ställning inom sociala medier. Trots detta visade det sig att sociala handlingar inte är helt medialiserade ännu. Forskarna drog slutsatsen att studien påvisat att det finns ett outforskat fält där sociala rörelser bör studeras ur ett medieperspektiv. Detta för att kunna studera samhällsutvecklingen i relation till det nya medielandskapet (Alsbjer & Sjöberg, 2016, s. 2).

Denna studie är intressant för mitt eget forskningsämne, då de båda handlar om medialiseringsprocesser inom svenska organisationer. Dessa handlar om att agendan för var kommunikationen äger rum ändras över tid utifrån samhällets förändringar mot att bli mer och mer digitala. Det särskilda fokuset i Alsbjer & Sjöbergs studie var att studera hur många av nätverkets kommunikativa handlingar kommit att ske inom sociala medieplattformars ramar. Detta genom att studera nätverkets relation till sociala medier och dess egen webbsida. Studie visar att alla sociala handlingar inte är helt digitala ännu. Detta skiljer sig åt gentemot min studie, som enbart kommer fokusera på digitala skeenden inom bloggen #vardeljus.

En ytterligare studie som ligger nära mitt forskningsämne är den som handlar om medialisering och genusfrågor inom religionen islam. Forskaren Piela har sammanställt information som handlar om hur den moderna tidens nya medieplattformar, kan förändra förutsättningarna för det religiösa samtalsklimatet och därmed indirekt påverka kvinnors ställning inom religionen islam. Fokusgruppen för studien var engelsktalande muslimska kvinnor, som umgicks i olika diskussionsforum på Internet. Dessa online forum agerade religiös plattform för kvinnorna, där de kunde diskutera sin heliga skrift Koranens texter och även diskutera olika livsfrågor som knyter an till sin religion. Tillsammans kunde de utbyta tankar och lära sig genom varandra. Inom den muslimska traditionen, har män historiskt haft tolkningsföreträde och agerat mellanlänk till kvinnornas tolkning av skriften. Tidigare har kvinnor inte fått utforska religionens lära på egen hand, utan enbart fått del av männens version av denna. Med hjälp av nya medieplattformar, visar Piela att religionen islam öppnats för nya tolkningar av fler människor, och att kvinnorna kan få utforska den på ett nytt sätt. Inom de virtuella diskussionsforumen kan kvinnorna forma sina egna tankar och sanningar, och själva sätta agendan för vilket ämne de vill utforska. Detta innebär i förlängningen att en process av auktoritetsförskjutning skapas. De muslimska kvinnorna, som inte har en högt uppsatt ställning inom islam får nu själva sätta agendan för samtalen och utbyta tankar utan någon annan mellanlänk. Med medieplattformen som grund finns nya utrymmen för religiösa tolkningar och bidrar till en auktoritetsförskjutning (Piela, 2013, s. 125-137).

Pielas studie är unik då detta område var tämligen outforskat innan hon tog sig an ämnet ifråga. Hennes särskilda fokusområde var på kvinnornas identitet, könsroller och hur de kan förändra sin position inom islam, med hjälp av nya tidens medieplattformar.

Denna studie relaterar till mitt eget ämne eftersom den handlar om hur nya medieplattformar ger nya och många människor en röst. #vardeljus som forum fungerade på samma sätt som forumen i Pielas studie. Inom de båda forumen får vem som helst en chans att forma samtalets agenda och vilket håll diskussionerna ska sträva. Båda forumen bidrar till en auktoritetsförskjutning, genom att människor som inte har en maktposition inom sin religion får en chans att uttrycka sig och forma religionen ifråga.

1.5. Material

Följande avsnitt består av en presentation och en beskrivning av vilket material som ska analyseras i denna studie.

Det material jag planerar att analysera i denna studie är två primärkällor. Detta empiriska material består av en tidningsartikel, samt ett urval ur dess tillhörande blogg.

Min valda tidningsartikel heter ”Upprop: #vardeljus” och är ett uppdrag som publicerades på Kyrkans tidnings hemsida och nämnda tidning den 23 november år 2017 (Kyrkans tidning, 2017). Kyrkans tidning är en tidning som handlar om det kyrkliga livet i Sverige. Ägare är Verbum AB, som till stora delar ägs av Svenska kyrkan, Equmeniakyrkan, samt Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation (Verbum, 2018). Avsändare till #vardeljus-uppropet var 1382 anställda kvinnor inom organisationen Svenska kyrkan. Dessa kvinnor skrev under ett gemensamt uppdrag för att belysa makt- och genusstrukturer i samhället, som även finns i Svenska kyrkan. #vardeljus-uppropet var en del av den svenska och världsvida #metoo-uppropet som manifesterades hösten 2017. Min valda tidningsartikel handlar om att släppa fram tidigare tysta berättelser som vittnar om olika övergrepp, med särskild tyngdpunkt på sexuella trakasserier, som kvinnorna vittnat om inom kyrkan. Dessa övergrepp går inom ramen för vad kvinnorna varit med om på grund av rådande makt- och genusstrukturer inom Svenska kyrkan. Själva #vardeljus-uppropet har av utrymmesskäl inte tagit med alla berättelser, då dessa är hundratals, utan visar på en sammanfattning av uppdragets budskap (Kyrkans tidning, 2017).

Mitt valda empiriska material är en tidningsartikel i sig självt, men är ursprungligen kopplad till en blogg med samma namn - #vardeljus. Denna kommer jag att studera i urval, på grund av uppsatsens omfång. I bloggen har kvinnor i organisationen Svenska kyrkan samlats för att anonymt skicka in berättelser som handlar om sexuella trakasserier och övergrepp inom Svenska kyrkan.

Jag anser att mitt valda empiriska material ger mig en samlad bild för att svara på mina forskningsfrågor. Då jag valt att analysera #vardeljus-uppropet i form av en tidningsartikel i Kyrkans tidning, som ursprungligen kommer ifrån #vardeljus-bloggen har jag en dynamik mellan olika former av medier att analysera. Jag kan studera vad de olika valen av medium spelar för roll för mina forskningsfrågor, där jag ska analysera hur textmaterialet synliggör genusstrukturer och kan bidra till en process av auktoritetsförskjutning.

Jag har gjort ett urval och kommer nu presentera några berättelser jag avser att analysera.

”Inte mer än kvinna”

Denna berättelse publicerades i bloggen den 25 november 2017. Berättelsen handlar om hur en präst som är kvinna är på prästräff, och en av männen säger att hon är vacker (#vardeljus, 2017b). Jag har valt ut detta blogginlägg för att jag vill studera om den kan besvara min ena forskningsfråga som handlar om vilket sätt #vardeljus synliggör inomkyrkliga genusstrukturer.

”Du har ju utvecklats från student till kvinna!”

Denna berättelse publicerades i bloggen den 26 november 2017. Berättelsen handlar om hur en prästkandidat som är kvinna blev utsatt för sexuella anspelningar av sin biskop, då denne menade att hon utvecklats från student till kvinna (#vardeljus, 2017c). Jag har valt ut detta blogginlägg för att jag vill studera om den kan besvara min ena forskningsfråga som handlar om vilket sätt som #vardeljus synliggör inomkyrkliga genusstrukturer.

”Kvinnliga präster förminskas till något att titta på”

Denna berättelse publicerades i bloggen den 26 november 2017. Berättelsen handlar om hur en prästvigd kvinna erfar att en kyrkvärd som är man säger att prästvigda kvinnor är okej för att de är snygga (#vardeljus, 2017d). Jag har valt ut detta blogginlägg för att jag vill studera om den kan besvara min ena forskningsfråga som handlar om vilket sätt #vardeljus synliggör inomkyrkliga genusstrukturer.

Förutom dessa vittnande berättelser uppmanar kvinnorna kyrkan och samhället till att på riktigt krossa de rådande patriarkala strukturerna, samt ge offren upprättelse. Jag kommer därför att analysera några av #vardeljus-uppropets aktioner och uppmaningar. Här följer en presentation av mitt urval.

”Vardeljus Stockholm ny grupp på Facebook”

Detta blogginlägg publicerades den 25 januari 2018. Inlägget handlar om att kvinnor inom Svenska kyrkan i Stockholm avser att samlas i ett forum på Facebook, för att fortsätta #vardeljus-uppropets arbete tillsammans (#vardeljus, 2018a). Varför jag avser att analysera detta blogginlägg är för att jag vill se om den kan hjälpa mig att svara på min andra forskningsfråga, om #vardeljus kan bidra till en auktoritetsförskjutning.

”Vad kan vi göra?”

Detta är en kategori i bloggen som samlar information om vad som kan göras för de som vill fortsätta arbeta med #vardeljus-uppropet (#vardeljus, 2018b). Jag har valt ut denna sida för att jag vill analysera om den kan visa på hur #vardeljus kan bidra till en auktoritetsförskjutning.

Mitt urval avser att besvara mina forskningsfrågor om hur materialet belyser genusstrukturer och kan bidra till en auktoritetsförskjutning. Jag anser att materialet har en styrka av bredd, då den behandlar både en tidningsartikel och olika teman av blogginlägg. Det jag däremot inte kan svara på i min studie är om jag kan dra generella slutsatser i bloggen eller organisationen Svenska kyrkan som helhet. Jag kan endast utgå från mitt urval.

De anställda kvinnornas vittnesmål var hundratals, men det samlade uppropet skrevs under av 1382 personer. Namnunderskrifterna bestod av flera kvinnor som är biskopar, samt Svenska kyrkans ärkebiskop. Detta är intressant fakta eftersom min studie ska handla om frågan om de tidigare anonyma berättelserna, kan bidra till en process av auktoritetsförskjutning inom organisationen Svenska kyrkan som även belyser inomkyrkliga makt- och genusstrukturer (Kyrkans tidning, 2017).

Kapitel 2 Teori

2.1. Presentation av teori

I detta kapitel ska jag presentera studiens valda teorier.

2.1.1. Medialiseringsteorin

Enligt Stig Hjarvard, den danske medieforskaren, hade medialiseringen sin blomstringsperiod under 1900-talet. Det var då som den stora utvecklingen tog fart. Denna snabba utveckling berodde på att relationen mellan media och det omgivande samhället kom att ändras under den tidsperioden. Exempelvis kom televisionen, och det som förmedlades där blev invånarnas sanning. Media kom att över tid få en större roll i samhället, och detta påverkade även relationen mellan media och landets politiska makt. På grund av medias allt mer starka ställning kom samhället i övrigt att börja anpassa sig till medias funktioner och förutsättningar. Detta eftersom att det som sker inom mediernas ramar, påverkar samhällets medborgare. Var kommunikationen sker och hur den förmedlas är medias verktyg för att sätta agendan för hur och vad som människor tänker och samtalar om. Hjarvard menar att medialiseringen hade sin blomstringsperiod under 1900-talet och den fortsatte in i det nya milleniet. Detta genom att nya medieplattformar skapas hela tiden, och genom detta förändras invånarnas kommunikation i symbios med medias utveckling (Lövheim, Axelson & Axner, 2015, s. 149-150).

Genom medialiseringsteorier kan medier studeras utifrån hur dessa influerar och påverkar människors kommunikation och sociala samspel. Media sätter agendan för vad människor samtalar om, och var kommunikationen äger rum. Eftersom att samhället utvecklats mot att vara beroende av och behöva förhålla sig till media, har media etablerat en indirekt makt att bestämma var människor ska mötas i sin kommunikation, och forma villkoren för denna. Denna makt kommer sig av att mediernas urval och valda synvinkel påverkar dess mottagare, och i förlängningen samhällets invånare. Människor, och dess världsbild, påverkas både direkt och indirekt av det media fokuserar på att förmedla till dem. Därför är media en stark opinionsbildande kraft för samhällets invånare. Trots att medier som public service och andra kanaler ska ha en objektiv framställning av det de vill förmedla, blir människor ändå påverkade av det medierna väljer att förmedla och var kommunikationen äger rum. Medialiseringsteorierna används för att studera de långsiktiga konsekvenserna av medias alltmer starka ställning och hur dessa påverkar samhället. Frågor som ställs är exempelvis om vilken typ av medieplattform som används för kommunikationen, kan påverka samtalsklimatets form och riktning (Lövheim, Axelson & Axner, 2015, s. 149-150).

Medialiseringen förändrar samhället i en viss riktning, och detta kan i sin tur även påverka de olika religionernas och livsåskådningarnas utveckling i ett samhälle. Innan medias frammarsch hade de religiösa samfundens rollen av att vara främsta förmedlare av religionens innehåll och andliga frågor. De religiösa samfundens hade makt över sin egen agenda och monopol på hur den agendan förmedlades. Detta innebar att de själva styrde över vad som fick finnas inom samtalsklimatet, och på vilket sätt dessa samtal ägde rum. Eftersom samhället förändrades genom medialiseringen, gjorde även de religiösa samfundens detsamma. Denna förändring kunde ske eftersom att media bidrar till att forma religionens innehåll och kommunikation. Som jag nämnt tidigare, kan media sätta både tid, plats och innehåll för kommunikationen i ett samhälle. Tidigare diskuterades tro, värderingar och andra ämnen inom en religion eller livsåskådning främst inom de religiösa samfundens. De religiösa samfundens var en sluten sfär när det gällde kommunikation. På grund av medialiseringen kom diskussionen istället att ske inom mediernas rum och medierna började sätta ramarna för diskussionernas premisser. Denna utveckling gjorde att religionen blev mer individuell och mer tillfällig än förut. Från att ha varit allmän, kunde religionen bli mer individuell och började bli privat. Genom medialisering kan individen få ett större och eget utrymme att uttrycka sig och denna individualisering påverkar i sin tur religionens utveckling. Nya medieplattformar skapas hela tiden, och därigenom förändras ständigt det religiösa samtalet. Idag får individens behov styra och dess världsbild påverkas av den snabba medieutvecklingen. Den ökade individualiseringen innebär att maktstrukturer kan förändras och omfördelas. Media ger möjligheten att förändra och skapa nya maktstrukturer, där vem som helst har möjlighet att uttrycka sin åsikt. Detta kan i sin tur bidra till en auktoritetsförskjutning, och omfördelning av ordets makt (Lövheim, Axelson & Axner, 2015, s. 149-150).

2.1.2. Auktoritetsförskjutning

Under 1500-talets reformation formades katolska kyrkan om och förgrenades. Allt berodde på reformatorn Martin Luther och hans anhängare, som ville förändra kyrkan. En faktor som var väldigt viktig för att reformationen skulle äga rum, var boktryckarkonsten som var ny under denna tid. För att ett budskap ska nå ut, behövs metoder för dessa. Sändarens budskap behöver kunna nå sin mottagare – i detta fall katolska kyrkan. Genom boktryckarkonsten kunde reformatorerna ifrågasätta de rådande maktstrukturerna och hierarkierna i sitt samhälle (Gelfgren, 2015, s. 153).

I dagens samhälle kan vi se en liknande process, men istället för boktryckarkonsten finns det nya moderna medier. Med hjälp av Internet som medium har kommunikationen fått en ny digital arena. Denna underlättar för människor att uttrycka sin åsikt och mening. Det enda som behövs är någon form av dator och internetuppkoppling. Hindren mineras steg för steg för att kunna uttrycka sin åsikt. Under 2000-talet kan vi se att digitala plattformar varit nycklar för att politiska revolutioner skulle kunnat utföras. Några exempel på det är twitterrevolutionen i Iran år 2009, samt facebookrevolutionen i Egypten år 2011. Givetvis var digitala medier inte enda förutsättning för revolutionerna, men de var verktyg som användes för att omförhandla makten i samhället. Genom dessa digitala medier kunde folket kritisera sina makthavare. Varken distans eller tid fanns som hinder (Gelfgren, 2015, s. 151).

Detta bidrar i förlängningen till en process av auktoritetsförskjutning, då nya röster kommer

till tals. Makten kan därmed omfördelas, och för att veta vad som omfördelas behöver jag reda ut vad makt är som begrepp. Maktbegreppet handlar om att någon utövar sin vilja, och ord som hör samman med maktbegreppet är handling, förmåga, maktresurser och maktutövning. Maktbegreppet handlar i grunden om att en individ eller grupp på något sätt får någon annan individ eller grupp att handla enligt de förstas vilja (Nationalencyklopedin, 2019).

I en studie av relationen mellan Internet och olika aktörer menar Lindgren att den digitala arenan kan utmana olika maktstrukturer. Detta gör att politik som begrepp utvidgas. Politik handlar om att spegla de mänskliga relationerna i ett samhälle. Dessa kommer till uttryck genom makt. Exempel på olika former av makt är social, kulturell och ekonomisk makt. Politikbegreppet innebär alltså att de som innehar makt har tolkningsföreträde i en given gemenskap, alltså i ett samhälle. Genom digitala medier kan denna makt omförhandlas på ett nytt sätt. Gelfgrens studie utgår från en institutionell kyrklig kontext, som alltså kan appliceras inom politikbegreppet och dess kontext. Svenska kyrkan har dessa byggstenar – social, kulturell och ekonomisk makt. Studien visar att Internet och sociala medier bidrar till att makten omförhandlas inom kyrkliga institutioner. Detta eftersom att digitala medier är en arena där alla människors deltagande och engagemang ges utrymme. Dessa plattformar underlättar för människor att göra sina röster hörda. Inom det institutionella kyrkliga ramarna finns det ett annat och nytt sorts utrymme för människor att ifrågasätta givna sanningar och maktstrukturer. Detta bidrar till en auktoritetsförskjutning inom den kyrkliga institutionen, exempelvis Svenska kyrkan. Genom den nya digitala arenan utmanas auktoriteter på ett nytt sätt. Att använda digitala medier för att uttrycka sin åsikt, kan rent av framstå som en politisk handling. Ordets makt som inte begränsas av tid eller distans, kan utmana maktstrukturer och bidra till en auktoritetsförskjutning (Gelfgren, 2015, s. 151-152).

En av Gelfgrens studier handlade om ”den kidnappade ärkebiskopen”. Detta handlade om ett falskt twitterkonto som någon skapat i den dåvarande ärkebiskopen Anders Wejryds namn. Som Svenska kyrkans högsta företrädare blev kontot väl mottaget, och följarskaran växte snabbt. Många hoppades på en ny form av samtalsklimat inom kyrkan, där kyrkan började inta den digitala arenan. Att ärkebiskopen började ”twittra” visade på att kyrkan levde i samklang med det omgivande moderna samhället. Några timmar efter att twitterkontot skapats gick kyrkokansliet således ut med informationen om att ärkebiskopens twitterkonto var falskt. Konsekvensen av denna händelse var en form av auktoritetsförskjutning. Händelserna ifråga skapade en debatt om digitala medier, och Svenska kyrkans roll och förhållande till dessa. En okänd människa använde sitt digitala utrymme för att ta makten över Svenska kyrkans främsta företrädare. Detta visar tydligt på hur makt kan omfördelas, genom en digital handling (Gelfgren, s. 161).

2.1.3. Genusperspektiv

I min valda studie ska jag titta på hur #vardeljus-upproppet med tillhörande blogg kommit att belysa inomkyrkliga genusstrukturer. Därför behöver jag föra in ett genusperspektiv i min teori om auktoritetsförskjutning för att kunna besvara mina forskningsfrågor. För att reda ut vad ett sådant genusperspektiv innebär, behöver jag kortfattat beskriva hur detta perspektiv uppkommit.

Genusperspektivet kommer ur genusteorier som visar på vad en genusstruktur är.

Genusstrukturer är en form av maktstrukturer som börjat belysas tack vare den feministiska politiken och genusvetenskapen. Dessa teorier handlar om att det finns sociala strukturer i ett samhälle, som bygger på tanken om människans genus. Genusstrukturerna visar på att det finns maktstrukturer i samhället som handlar om attribut, behov och roller som är olika associerade utifrån tanken om att män och kvinnor är olika. Dessa strukturer är något annat än tanken om att människan har biologiska kön. Teorin om genus handlar istället om det sociala könet, och visar på vilka former av könsroller som finns i ett samhälle och hur dessa uttrycker sig och bildar maktstrukturer. Inom genusteorin behandlas även ämnen som normer, sociala identiteter och hur den politiska arenan ser ut utifrån teorin om genus. Tanken om genus och det sociala könet är med andra ord de glasögon, genom vilka genusforskare studerar samhället med (Lövheim, 2013, s. 1-2).

I min studie ska jag analysera hur genusstrukturer synliggörs i #vardeljusuppropet, publicerad i Kyrkans tidning, samt med urval hur dess tillhörande blogg. En central del av detta textmaterial är svenskkyrkliga kvinnors berättelser om hur de erfarit sexuella trakasserier i olika former, i en rådande genusstruktur som alltså innebär att de utsatts på grund av vilken könstillhörighet de har. Jag behöver därför reda ut vad detta begrepp innefattar. Sexuella trakasserier handlar om trakasserier av sexuell natur. Sådana trakasserier kan vara ovälkommen beröring, komplimanger eller anspelningar. Detta är en form av diskriminering som kränker individens värdighet. Det gemensamma för alla typer av sexuella trakasserier är att de är ovälkomna (Diskrimineringsombudsmannen, 2019).

Jag har nu presenterat mitt valda genusperspektiv, och vill nu föra in detta i min teori om auktoritetsförskjutning.

Lövheim skriver att 2000-talets början har präglats av att nya medier kommit att påverka den sociala, kulturella och politiska debatten. Hon har vidare analyserat hur just unga kvinnors bloggar kommit att bli en ny röst i den religiösa debatten, med särskilt fokus på islam, i Skandinavien. Tidigare har de unga muslimska kvinnornas röster varit marginaliserade i den offentliga debatten, och har inte fått möjligheten att höras i denna. De har inte verkat som aktiva agenter i andra frågor än de som rörde dem personligen. Med andra ord, har unga kvinnor inte haft tillträde till den offentliga sfären, utan enbart den privata när det gäller sociala, kulturella och politiska frågor (Lövheim, 2013, s. 129).

Dessa rådande genusstrukturer i de unga kvinnornas religiösa plattform har bestått av att endast männen har haft tillträde till den offentliga debatten och kunnat uttala sig i denna. Lövheim har kunnat dra slutsatser att de unga kvinnornas bloggar kommit att ifrågasätta rådande strukturer inom sitt muslimska samfund. De nya medierna, i form av deras bloggar, har bidragit till att en process av auktoritetsförskjutning varit möjlig. Genom sina bloggar har de själva tagit plats i den offentliga sfären och därmed den sociala, kulturella och politiska debatten. Detta har med andra ord kommit att förändra de rådande genusstrukturerna i kvinnornas religiösa sammanhang och möjliggjort att deras tidigare tysta röster fått offentlig plats (Lövheim, 2013, s. 141-142).

2.1.4. Sammanfattning

Grunden för mitt teoretiska ramverk är medialiseringsteorin som beskriver hur medier påverkar det sociala samspelet i ett samhälle. Denna teori kommer specificeras i min uppsats, genom att jag studerar den utifrån teorin om auktoritetsförskjutning, samt ett genusperspektiv.

Det som sammanfattar detta teoriavsnitt är att medialiseringsteorin bidrar till att nya röster hörs i ett samhälle, genom nya medieplattformar. Detta ändrar samhället på sikt, och kan skaka om rådande samhällsstrukturer. Med medialiseringsteorin som bakgrund kopplar jag därför in teorin om auktoritetsförskjutning. Själva medialiseringen kan bidra till en sådan förskjutning av maktstrukturer. Detta eftersom att nya medieplattformar gör att nya röster kan höras och utmana rådande maktstrukturer och auktoriteter i ett samhälle. I och med detta kan dessa tidigare tysta berättelser sätta igång en process av auktoritetsförskjutning.

Medialiseringen bidrar till att olika maktstrukturer kan synliggöras och en sådan är genusstrukturer. Därför kommer jag, förutom genom teorin om auktoritetsförskjutning, även specificera denna uppsats genom att studera den utifrån ett genusperspektiv. Genom ett genusperspektiv vill jag undersöka hur mitt valda material kan innehålla sådana strukturer. För att göra detta behöver jag ha med mig genusperspektivet som visar vad en sådan genusstruktur innefattar.

Min huvudteori är därför medialiseringsteorin, som specificeras i denna uppsats utifrån teorin om auktoritetsförskjutning, samt ett genusperspektiv.

2.2. Arbetsmodell

Denna studie ska utgå från det empiriska materialet i form av #vardeljus-uppropet som publicerades i Kyrkans tidning hösten 2017. För att analysera detta material behövs noggrant utvalda teorier. Det empiriska materialet står i fokus i denna studie, men det är mina valda teorier som hjälper mig att analysera detta. I och med denna hållning kommer min valda ansats att vara abduktiv. Den huvudteori jag kommer använda är medialiseringsteorin, som kommer att kombineras med teorin om auktoritetsförskjutning, samt ett genusperspektiv. Jag kommer nu att presentera mina valda forskningsfrågor ytterligare en gång, och beskriva hur jag ska tillämpa teorierna för att undersöka dessa. Min forskningsfråga om hur jag ska använda medialiseringsteorin finns med i min beskrivning av de följande två forskningsfrågorna.

- Vilka genusstrukturer inom Svenska kyrkan synliggörs genom #vardeljus?

Denna fråga kommer jag att undersöka med hjälp av mitt valda genusperspektiv. Genusperspektivet hjälper mig att kunna belysa inomkyrkliga genusstrukturer inom organisationen Svenska kyrkan. Jag ska undersöka om #vardeljus-uppropet kommit att visa på sådana strukturer, och för att kunna göra detta behöver jag ha teorin om auktoritetsförskjutning utifrån ett genusperspektiv nära till hands. Genusperspektivet hjälper mig att analysera berättelserna som kommit fram genom #vardeljus-uppropet, och kan genom teorin titta på om kvinnornas historier belyser inomkyrkliga

genusstrukturer och hur dessa tar sig uttryck. Specifikt kommer jag att titta på om och hur texterna kan visa på om sexuella trakasserier har förekommit. Genom medialiseringsteorin kommer jag att undersöka hur tidigare tysta berättelser, som vittnar om en genusstruktur, kommer fram inom blogg och andra sociala medieplattformer.

- På vilket sätt kan #vardeljus bidra till en auktoritetsförskjutning av vem som ges utrymme att tala och agera inom Svenska kyrkan?

Medialiseringsteorierna och teorin om auktoritetsförskjutning ger mig verktyg att analysera hur #vardeljus kan ha kommit att ha släppt fram tidigare tysta berättelser som bidrar till en process av att omfördela makten i Svenska kyrkan som organisation. Genom medialiseringsteorin kommer jag att undersöka om texterna kan visa på hur medieplattformer som blogg och sociala medier kan bidra till att nya röster får komma fram. Jag kommer dessutom att undersöka hur begreppet makt kommer fram i mina valda texter. Detta för att kunna analysera var makten finns, hos inomkyrkliga auktoriteter, för att vidare kunna studera hur tidigare tysta berättelser kan bidra till en process av att omfördela den inomkyrkliga makten.

För att analysera detta kommer jag att använda mig av en systematisk textkondensering som metod. Med bakgrund av detta kommer här en utförlig presentation av min tänkta arbetsgång:

- I. Mitt första steg är att bekanta mig med mitt material. Detta gör jag bäst genom att läsa igenom tidningsartikeln innehållande #vardeljus-uppropet, tillsammans med de blogginlägg jag valt ut ur den tillhörande bloggen. Det som är viktigt i denna fas är att som forskare söka fånga upp ett helhetsintryck av materialet. Helheten är viktigare än detaljer i denna fas. Vid den första genomläsningen bör jag som forskare lägga min egna förförståelse och teori åt sidan – texterna ska tala fritt till mig, (Malterud, 2014, s. 117).
- II. Efter att jag som forskare bekantat mig med mitt material, är det dags att börja skapa kategorier. Från ett första intryck är det dags att summera de intryck jag fått av mitt material. Jag ska nu uttyda vilka preliminära teman som kommer fram i texten för att slutligen skapa kategorier. (Malterud, 2014, s. 118).
- III. Sortera in mitt valda textmaterial in i dessa kategorier och sedan analysera mitt resultat och dra slutsatser.

Nu kommer jag att presentera mitt arbete med dessa två första faser:

Jag började med att göra en första överblick av #vardeljus-uppropet, samt mina valda utdrag ur bloggen, (Kyrkan tidning, 2017 och #vardeljus, 2017). Denna första genomläsning gjorde jag med första fasens förhållningsregler i bakhuvudet. Syftet var att läsa ut helheten och lägga min personliga förförståelse och teorier åt sidan. I och med detta fick mitt valda textmaterial tala fritt till mig, och därefter läste jag texterna en extra gång för att säkert landa i ett helhetsintryck.

När jag sedan kände mig grundad i mitt valda textmaterial började jag med nästa moment. Detta moment låg i linje med arbetsgångens andra fas, där jag läste igenom texterna ett par ytterligare gånger för att sedan ta ut preliminära teman. Dessa ska vara 4-8 provisoriska teman som intuitivt kommer till mig som forskare vid min mer närgående läsning av textmaterialet (Malterud, 2014, s. 116).

Preliminära teman:

- Kvinnor utsatta i beroendeställning i kyrklig miljö
- Sexuella trakasserier och övergrepp p.g.a. kön
- Upprop och frustration
- Bryta tystnaden
- Kvinnorna tar offentligt utrymme

Efter att jag fångat upp dessa preliminära temana i mitt textmaterial började jag att gå igenom texterna på en grundlig nivå för att ta ut mina valda kategorier, som jag senare ska sortera in i mitt textmaterial in i. Dessa kategorier har jag skapat genom att läsa texterna, med mina valda forskningsfrågor och teori som grund för min analys av textmaterialet.

Efter min grundliga analys av textmaterialet landade jag i följande kategorier som jag nu ska presentera:

Kategorier:

Makt

Genusstruktur

Sexuella trakasserier

Auktoritetsförskjutning

I resultatdelen kommer jag att beskriva hur jag sedan sorterat in mitt valda textmaterial in i dessa kategorier.

Kapitel 3 Metod

3.1. Systematisk textanalys och tillvägagångssätt

För att genomföra en analys av mitt material behöver jag välja en metod. Mitt val har fallit på att utföra en systematisk textkondensering, för att analysera mitt textmaterial. Metoden jag finner lämplig för detta heter *Editing analysis style*. Min valda ansats är därför abduktiv. Att välja ansats som forskare, betyder att jag väljer vilken inställning och utgångspunkt man väljer när jag börjar analysera mitt material. När man analyserar ett material deduktivt använder man redan på för hand förbestämda kategorier, som man sedan sorterar in sitt material i. Den induktiva ansatsen innebär det motsatta, att forskaren låter materialet tala fritt till en (Malterud, 2014, s. 113, 209-211).

Editing analysis style är deduktiv, med drag av en induktiv ansats. Detta utgör i slutändan en abduktiv ansats, som alltså innebär en kombination av det deduktiva och induktiva förhållningssättet. Genom att på förhand ställa forskningsfrågor, sätta upp syfte och mål, samt utveckla mina valda teorier använder jag en deduktiv ansats. Detta eftersom jag skapar förutsättningarna och styr vart analysen kommer landa. Den induktiva ansatsen kommer in då jag kommer utgå från mitt textmaterial, i detta fall #vardeljus-uppropet, som jag kommer låta tala till mig då jag ska sätta in materialet i kategorier utifrån mina valda teorier. Detta arbetssätt bildar min abduktiva ansats (Malterud, 2014, s. 213, 209-211). Mitt valda material kommer bilda enheter som jag sedan för in i kategorier. Denna metod gör att jag kan analysera fram det viktiga i material, i relation till mina forskningsfrågor och teorier.

3.2. Reflexivitet

För att genomföra en väl genomarbetad studie behöver jag som forskare fundera på och redogöra för vilken relation jag som individ har till mitt valda forskningsämne. De moderna vetenskapsteorierna bekräftar inte föreställningen om den neutrala forskaren som ideal. Istället frågar man sig om hur forskaren påverkar sin process, då det inte är möjligt att ha en helt objektiv hållning. Varje individ bär sin historia och har sina förutfattade meningar, och det präglar varje forskare och därmed varje studie denne utför. Detta är ett faktum och viktigt att ha med som forskare (Malterud, 2014, s. 45).

Mitt valda forskningsämne är intressant att studera för att det är ett relativt outforskat ämne, som jag argumenterat för i min forskningsgenomgång. Detta ämne berör mig personligen och därför är det viktigt att jag har rätt ut min egen förförståelse om mitt valda forskningsämne. Ett bra begrepp att ha med sig är det om "misstankens hermeneutik". Detta innebär att jag som forskare behöver vara kritisk mot både mitt valda textmaterial och mig själv, för att göra ett så bra jobb som möjligt. Särskilt viktigt är det då ämnet berör mig personligen.

Jag själv är en kvinna som studerar till präst för organisationen Svenska kyrkan. Min identitet har starkt formats av nämnda organisation, och jag har även arbetat som musiker och även utbildat mig till detta inom kyrkans ramar. Jag har bidragit till #vardeljus-upproppet med min #metoo-namnunderskrift och sympatier, men har inte varit en aktiv del i upproppet i övrigt. Genom denna uppsats vill jag studera detta ämne som är aktuellt i vår tid och aktuellt för mig personligen som är blivande anställd i organisationen i fråga. Jag ser inte att min relation till forskningsämnet är ett hinder, utan en tillgång då jag kan organisationen väl och vet hur denna fungerar. Som Malterud skriver så kan man som forskare inte vara helt neutral i frågan, men man kan hitta sitt sätt att granska både sig själv som forskare, likväl som sitt valda material.

3.3. Valideringskriterier

Att validera sin studie är viktigt för att undersöka om studien mäter det den ska mäta och ställa frågor om kunskapens giltighet. Därför behöver man som forskare undersöka studiens möjligheter och tillkortakommanden, utifrån dess förutsättningar (Malterud, 2014, s. 217). Jag ska nu presentera vilka validitetskriterier jag som forskare ska fokusera extra på.

Den pragmatiska validiteten handlar om användbarhet och relevans, och detta validitetskriterium avser jag att fokusera på i mitt valda forskningsämne. Är inte studiens inhämtade kunskap användbar resulterar det i att dess giltighet minimeras och därmed dess relevans. Den pragmatiska valideringen ska därför visa på hur studien är relevant och om hur kunskapen sedan kan tillämpas (Malterud, 2014, s. 224).

Mitt ämne är högst aktuellt då det behandlar #vardeljus-uppropet, som kom i samband med det i viss mån världsvida #metoo-uppropet hösten år 2017. #vardeljus-uppropet visade på en aktualitet inom ämnet, som belyste olika tidigare tysta berättelser som handlade om olika former av övergrepp i symbios med rådande makt- och genusstrukturer inom organisationen Svenska kyrkan. Med andra ord, är mitt forskningsämne högst relevant för dess samtid i skrivande stund år 2019. När det gäller användbarheten, så är mitt forskningsämne tämligen utforskat, som jag visar på i avsnittet om forskningsgenomgång. Ämnet om makt- och genusstrukturer samt auktoritetsförskjutning är begränsat, och särskilt i anknytning till #metoo-uppropen. Desto mer utforskat då jag fokuserar på en särskild organisations upprop. Därför anser jag att mitt forskningsämne kan vara användbart och kan visa på ny inhämtad kunskap.

Den kommunikativa validiteten handlar om förmedlingen av studien till andra. Förmedlingen av sitt forskningsämne är en grundförutsättning för att studien inte ska ha en begränsad giltighet för en mindre mängd mottagare. Detta valideringskriterium handlar alltså om hur jag som forskare presenterar studien i ett välskrivet format och hur denna förmedlas. I en uppsats som handlar om maktstrukturer anser jag det vara av vikt att få med den aspekten inom den kommunikativa validiteten. Jag behöver fråga mig vem som har rätt att auktorisera kunskapen. Det finns ingen absolut sanningen inom den kommunikativa validiteten, då den inte är objektiv, men dessa punkter kan hjälpa min reflektion som forskare (Malterud, s. 222-223).

När det gäller den kommunikativa validiteten för mitt forskningsämne har jag tidigare gått gängse metodkurser, för att kunna genomföra denna studie så bra som möjligt. Jag har exempelvis fått en mall att utgå ifrån för att texten ska vara lättöverskådlig, och jag har en handledare som granskar mitt skrivande och arbetsgång. Gällande den auktoriserade kunskapen och maktstrukturer, så är jag en student som har möjlighet att fritt välja vad jag vill forska om och i viss mån på vilket sätt. Jag kan själv välja vilken litteratur jag anser vara av vikt. När studien är genomförd publiceras den så vem som helst kan läsa den. Detta möjliggör denna studies kommunikativa giltighet.

Kapitel 4 Resultat och analys

4.1. Resultat

I detta kapitel ska jag presentera resultaten som utkommit ur denna studie. Dessa har jag kommit fram till genom att mitt valda textmaterial har placerats in under de kategorier jag utvunnit. Jag kommer att under varje rubrik presentera vilka texter som passar in under varje tema, och förklara varför textutdraget placerar in sig i den valda kategorin

Här kommer en presentation av mitt valda textmaterials rubriker och var de blivit publicerade, som jag kommer använda i denna resultatdel:

Uppropet – Tidningsartikel (Kyrkans tidning, 2017).

Inte mer än kvinna -> Blogginlägg (#vardeljus, 2017b).

Från student till kvinna – Blogginlägg (#vardeljus, 2017c).

Kvinnliga präster förminskas – Blogginlägg (#vardeljus, 2017d).

#vardeljus Facebook – Blogginlägg (#vardeljus, 2018a).

Vad kan vi göra? – Blogginlägg (#vardeljus, 2018b).

4.1.1 Makt

Uppropet:

“Jag blev utsatt för övergrepp av en präst (man) jag gick i själavård hos. Efter ett tag började han introducera allt märkligare metoder som gick ut på att fysisk närhet skulle skapa en trygghet hos mig. Det slutade med hans händer under min tröja. Smekningar. Försök till kyssar. Verbala närmanden. När jag efter mycket funderingar bestämde mig för att anmäla pratade jag med en annan präst som då avrådde mig från att anmäla eftersom jag var i antagningsprocess för att bli präst och det kunde äventyra mina chanser att bli godkänd.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln visar på att en av uppropets kvinnor har blivit utsatt för övergrepp av en präst hon gick i själavård hos. Jag definierar temat makt eftersom kvinnan blev utsatt av någon hon var i beroendeställning till, då prästen var hennes själavårdare. När hon senare sökte stöd hos en annan präst för att anmäla övergreppen, blev hon avrådd till detta då hon i ett annat led var i beroendeställning i en antagningsprocess för att själv bli präst. Detta visar på kategorin makt eftersom att två präster utövade makt över kvinnan, genom att utöva övergrepp samt få henne att inte anmäla detta eller på andra sätt vittna om det.

“Den manliga kyrkoherden sade: ”Nej, vi ska inte säga något utåt. Det här får du hantera själv. Tänk på församlingsbon och hans framtid.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln visar på hur en kyrkoherde utövade sin makt över kvinnan genom att tysta hennes vittnesmål om ett övergrepp som skett i församlingen. Därför definierar jag detta utdrag som kategorin makt.

“Jag var vid det tillfället ensam på expeditionen och han sa att det var Guds vilja att vi skulle vänslas lite. Berättade för min kyrkoherde hon sa att sånt måste vi kvinnor tåla att män är sådana.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln visar på ett återkommande tema som jag fann i de två tidigare berättelserna ur uppropet. En prost begår övergrepp på en kvinna och menar att detta var Guds vilja. När hon senare vittnade om detta för “sin” kyrkoherde, sa denna att hon måste tåla att män begår övergrepp. Där definierar jag maktanspråk i de båda prästernas agerande, där de får kvinnan att hålla tyst om övergreppet.

Från student till kvinna:

“Men efter det mötte han inte min blick under hela mötet och undvek senare ofta direkta samtal.”

Detta utdrag ur blogginlägget definierar jag som kategorin makt, eftersom att biskopen förminskar prästkandidaten genom att undvika henne, då hon sagt ifrån när hon fick en oönskad komplimang.

Kvinnliga präster förminskas:

“Jag var den enda prästvigda kvinnan i en församling där det fanns ett uttalat kvinnoprästmotstånd.”

Detta utdrag ur blogginlägget definierar jag som kategorin makt efter jag hittar ett maktanspråk där kvinnan erfar att det är uttalat att hon inte accepteras som präst, för att hon har kvinnligt kön.

“När jag ser alla de här snygga tjejerna [alltså de prästvigda kvinnorna] så tänker jag att det inte kan vara fel med kvinnliga präster.”

Detta utdrag ur blogginlägget visar på kategorin makt då en man ger sig själv tolkningsföreträde och förminskar präster som har kvinnligt kön.

4.1.2 Genusstruktur

Uppropet:

“Vi har själva känt maktmissbruk och övergrepp, vissa av oss i vår egen kropp. Vi har själva känt hjälplösheten och osynliggörandet, vi har själva känt maktstrukturernas obändighet.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln visar att uppropets kvinnor beskriver att det finns genusstrukturer i Svenska kyrkan, som främjar maktmissbruk och övergrepp på kvinnor.

”Liksom Jesus rev hierarkierna, så ska vi riva den patriarkala kulturen i kyrkan.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln visar på att kvinnorna beskriver att det finns patriarkala strukturer i Svenska kyrkan.

“Problemet är inte enbart de enskilda kommentarerna, utan att det är en del i ett mönster”

Detta utdrag ur tidningsartikeln beskriver hur kvinnorna vittnar om att enskilda sexuella trakasserier är del av ett större mönster, alltså en genusstruktur.

Inte mer än kvinna:

“För jag var inte längre en ämbetskollega som delade helighet, jag var ett kön. Inte mer än kvinna.”

Detta utdrag ur blogginlägget visar på kategorin genusstruktur, eftersom att kvinnan vittnar om att hon blir behandlad utifrån vilken könstillhörighet hon har.

Kvinnliga präster förminskas:

“Jag kände mig så oerhört förminskad, som om jag och mina kvinnliga kollegor bara existerade för att vara något för männen att titta på.”

Detta utdrag ur blogginlägget visar på synliggjorda genusstrukturer genom att kvinnan berättar om sin upplevelse av att bli förminskad, samt att hon och hennes kvinnliga kollegor endast fanns för männens skull.

#vardeljus Facebook:

“4) Ha fokus på att frågor om sexuella övergrepp, maktmissbruk och härskartekniker och vill lyfta in dessa frågor – i syfte att förändra – i församlingsarbetet.”

Detta utdrag ur blogginlägget visar på kategorin genusstruktur, eftersom att syftet med den nya Facebook-gruppen i Stockholms stift är att lyfta frågor som finns inom ramen för en genusstruktur. Dessa är sexuella övergrepp, maktmissbruk och härskartekniker.

4.1.3. Sexuella trakasserier

Uppropet:

“Jag blev utsatt för övergrepp av en präst (man), jag gick i själavård hos. Efter ett tag började han introducera allt märkligare metoder som gick ut på att fysisk närhet skulle skapa en trygghet hos mig. Det slutade med hans händer under min tröja. Smekningar. Försök till kyssar. Verbala närmanden.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln har jag tidigare definierat som kategorin makt. Texten passar även in i kategorin om sexuella trakasserier, därför att kvinnan som skrivit

texten vittnar om att hon blivit utsatt för ofrivillig beröring av prästen som var hennes själavårdare.

”En man i den församlingen jag arbetade i begick övergrepp mot mig.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln handlar om sexuella trakasserier, eftersom att kvinnan vittnar om hur hon blivit utsatt för övergrepp av en man i sin församling, där hon arbetade.

“Jag presenteras av min manlige chef för en äldre man, aktiv i kyrkan, som direkt vänder sig till min chef och höhö:ar att denne tydligen har väldigt bra smak.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln beskriver hur en kvinna utsätts för sexuella anspelningar, vilket jag definierar som kategorin sexuella trakasserier.

“Det hände för många år sedan och skulle hämta en bok ur ett arkiv i källaren, prosten som gjorde en visitation hade följt efter mig och väl där på stegen när jag började klättra ner så sticker han in sin hand och tar tag i mitt underliv med sin hand. Han håller fast och säger det där är väl skönt.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln definierar jag som kategorin sexuella trakasserier, eftersom att kvinnan som skrivit denna text vittnar om att hon blivit utsatt för ovälkommen beröring av en prost.

Inte mer än kvinna:

“Det ville han ”och du är så vacker”

Detta utdrag ur blogginlägget visar på att kvinna utsätts för ovälkomna komplimanger, vilket jag definierar som kategorin sexuella trakasserier.

Från student till kvinna:

“Du har ju utvecklats från student till kvinna!”

Detta utdrag ur blogginlägget definierar jag som kategorin sexuella trakasserier, eftersom att kvinnan som är prästkandidat blir utsatt för sexuella anspelningar av sin biskop.

Kvinnliga präster förminskas:

”När jag ser alla de här snygga tjejerna [alltså de prästvigda kvinnorna] så tänker jag att det inte kan vara fel med kvinnliga präster.”

Detta utdrag ur blogginlägget visar på hur prästvigda kvinnor utsätts för sexuella anspelningar av en manlig kyrkvård. Textutdraget finns även med i kategorin makt, men passar in i båda kategorier då den vittnar om både maktanspråk och sexuella trakasserier.

4.1.4 Auktoritetsförskjutning

Uppropet:

”Tystnaden behöver brytas, skammen behöver placeras där den hör hemma. Den är inte vår att bära.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln visar på temat auktoritetsförskjutning, genom att kvinnorna vill bryta tystnaden och säga ifrån till Svenska kyrkans auktoriteter.

”Liksom Jesus rev hierarkierna, så ska vi riva den patriarkala kulturen i kyrkan.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln definierar jag som kategorin auktoritetsförskjutning, eftersom att upppropets kvinnor vill riva ner den patriarkala kulturen, och därmed förskjuta auktoritetens makt.

”I #metoo-rörelsen vill vi stå i solidaritet med medsyster i andra branscher, organisationer och arbetsplatser och låta även våra berättelser höras.”

Detta utdrag ur tidningsartikeln visar på temat auktoritetsförskjutning, eftersom att kvinnorna vill låta sina tidigare tysta berättelser höras.

#vardeljus Facebook:

”Vi är systrar, vi vill engagera oss för en kyrka utan kränkningar. Vi vill hålla frågan levande i Stockholms stift. Vi tar sikte framåt! Vi skapar idag den 21 januari gruppen 'Varde ljus Stockholm'”

Detta utdrag ur blogginlägget definierar jag som kategorin auktoritetsförskjutning, eftersom att kvinnorna tar saken i egna händer, och skapar en Facebook-grupp för att engagera sig i #vardeljus-uppropets frågor.

“(7) Samverka med Vardeljus.blog , fb-grupperna aktionvardeljus och stödvardeljus.”

Detta utdrag ur blogginlägget visar på temat auktoritetsförskjutning, genom att kvinnorna vill samlas för att arbeta vidare, genom att använda sig av sociala medieplattformar.

Vad kan vi göra?:

”Skapa ett nätverk av utbildareambassadörer i varje stift kring kontaktpersoner och andra ansvariga som kan påminna domkapitel och arbetsgivare om deras ansvar, om att material och kunskap finns och att vi gärna bistår som utbildare.”

Detta utdrag ur blogginlägget definierar jag som kategorin auktoritetsförskjutning, eftersom kvinnorna ska sätta press på rådande auktoriteter i de svenskkyrkliga stiftet.

“Ansvarsnämnder och domkapitel bör ta del av berättelserna och kommentera hur de ska arbeta med detta i fortsättningen.”

Detta utdrag ur blogginlägget visar på kategorin auktoritetsförskjutning, eftersom att kvinnorna vill att rådande ansvarsnämnder och domkapitel i Svenska kyrkan ska ta del av #vardeljus-uppropets berättelser och utkräva svar på hur de ska arbeta vidare med de strukturer som vittnesmålen belyser.

4.2 Sammanfattning av resultat

Mitt resultat är uppspaltat i fyra valda kategorier – makt, genusstruktur, sexuella trakasserier samt auktoritetsförskjutning. Utifrån min abduktiva ansats har jag först låtit texterna tala fritt till mig i skapandet av dessa valda kategorier, vilket jag presenterat i min arbetsmodell. Sedan har jag placerat in varje text i mitt valda empiriska material in i dessa kategorier. Detta har jag gjort genom att dra ut textfragment som kan placeras in i mina valda kategorier, och sedan motiverat varför dessa placeras in i dessa kategorier.

De texter jag analyserat är till antalet sex stycken. Jag ska nu spalta upp hur många av texterna som placerats in i varje kategori:

Makt	Genusstruktur	Sexuella trakasserier	Auktoritetsförskjutning
Uppropet	Uppropet	Uppropet	Uppropet
Från student till kvinna	Inte mer än kvinna	Inte mer än kvinna	#vardeljus Facebook
Kvinnliga präster förminskas	Kvinnliga präster förminskas #vardeljus Facebook	Från student till kvinna Kvinnliga präster förminskas	Vad kan vi göra?

Mitt resultat visar att jag kunnat placera in samtliga texter från mitt valda textmaterial. Tidningsartikeln om #vardeljus-uppropet kunde jag placera in i varje kategori. Blogginläggen kunde jag placera in i olika kategorier, beroende på texternas innehåll. De tre vittnande berättelserna ”Inte mer än kvinna”, ”Från student till kvinna”, samt ”Kvinnliga präster förminskas” har placerats in under kategorierna makt, genusstruktur och sexuella trakasserier. De olika texterna visar på olika drag av dessa, men rör sig sammantaget inom dessa tre kategorier. De två texterna ”#vardeljus Facebook” och ”Vad kan vi göra” är av annan karaktär, och den tidigare visar både på kategorin genusstruktur och tillsammans definierar jag de båda som kategorin auktoritetsförskjutning.

4.3 Analys

Mina valda teorier för denna studie har i huvudsak varit medialiseringsteorin, som specificerats genom teorin om auktoritetsförskjutning, samt ett genusperspektiv. Jag ska nu analysera mitt resultat utifrån detta.

Genusstruktur och sexuella trakasserier:

Med genusperspektivet har jag studerat om #vardeljus-uppropet, med tillhörande blogg visat på inomkyrkliga genusstrukturer. Dessa strukturer handlar om frågan om kvinnor och män behandlas olika utifrån vilket kön de har, och hur detta kommer till uttryck i olika roller. Genusperspektivet vill belysa hur tanken om hur sociala identiteter och normer bidrar till rådande maktstrukturer (Lövheim, 2013, s. 1-2).

Detta har jag haft med mig i denna studie, och så har särskilt visats kategorierna om genusstruktur och sexuella trakasserier. Där vittnar kvinnornas berättelser om att sådana genusstrukturer finns, där de blir behandlade annorlunda än män och bevittnat en patriarkal kultur som de vill "riva ner likt Jesus gjorde på sin tid".

Exempel på detta har varit i blogginlägget "Från student till kvinna" där en kvinna som är prästkandidat upplevde sig sexuellt trakasserad av sin biskop, i en rådande genusstruktur. I blogginlägget "Inte mer än kvinna", upplevde sig en kvinna bli betraktad enbart utifrån sitt kön. Detta visar även på kategorierna genusstruktur och sexuella trakasserier.

Makt och auktoritetsförskjutning:

Medialiseringen handlar om att media sätter agendan för var och hur kommunikationen äger rum i ett samhälle. Media, och inte minst sociala medier, bidrar till att omforma samhället och dess strukturer. Själva medialiseringsteorin handlar om att studera vad detta får för konsekvenser. Exempelvis om frågan om den valda medieplattformen bidrar till samhällsförändringar. Dessa förändringar kan i längden bidra till att makt omfördelas i ett samhälle, då nya röster kommer till tals (Lövheim, Axelson & Axner, s. 149-150). Denna process att bidra till förändringar i maktfördelningen kan kallas för auktoritetsförskjutning.

Med detta som teoretisk bakgrund kan jag i resultatet för denna studie se drag av detta. #vardeljus-uppropet med tillhörande blogg, är en samling texter av anställda kvinnor i Svenska kyrkan. Bloggen var uppropets ursprungsmedium, var kvinnorna publicerade sina tidigare tysta vittnesmål. Denna formen av medieplattform har styrt var kommunikationen ägt rum, och bidragit till att anonyma och tidigare tysta röster kommit upp i ljuset. Dessa berättelser från bloggen bildade ett sammanfattande upprop som publicerades i Kyrkans tidning, vilken 1382 anställda kvinnor i Svenska kyrkan skrev under. Denna kombination av medieplattformar visar på att bloggen som ursprungsmedium bidragit till att tidigare tysta berättelser kommit upp i ljuset. Detta bidrar i förlängningen till en process av auktoritetsförskjutning. Samtidigt har uppropet tagit hjälp av en etablerad tidning, som riktar sig till personer inom organisationen Svenska kyrkan. Denna kombination av medieplattformar visar också denna på en process av auktoritetsförskjutning. Bloggen skapade förutsättningarna för uppropet, men behövde spridas i ett etablerat medium i form av en tidningsartikel för att uppropet skulle få genomslagskraft.

Jag ska nu presentera några valda exempel för att fördjupa min analys. Kvinnorna i berättelserna vittnar om en makt som missbrukats av rådande auktoriteter. Exempel på detta är där kvinnorna blivit utsatta för sexuella trakasserier när varit i beroendeställning som student gentemot en biskop, alternativt som anställd gentemot sin kyrkoherde. Ett exempel på detta finner jag i blogginlägget "Från student till kvinna" där en kvinna som är prästkandidat blir utsatt av sin biskop som använder sin makt för att förminska henne. I tidningsartikeln om uppropet finns flera andra exempel där kvinnor blivit utsatta för sexuella övergrepp, på grund av att rådande auktoriteter använt sin makt emot dem.

Det är detta maktmissbruk och inomkyrkliga genusstrukturer, som kvinnorna vill göra ett upprop emot. Exempel på detta finns i blogginlägget "#vardeljus Stockholm ny grupp på Facebook" där kvinnorna själva tar initiativ för att arbeta mot rådande maktstrukturer inom Svenska kyrkan. I och med att de gör detta själva, utan att vända sig till rådande auktoriteter, visar detta på kategorin auktoritetsförskjutning. Detta genom att kvinnornas upprop i tidningsartikeln, samt samlade berättelser i den tillhörande bloggen kan bidra till en process av auktoritetsförskjutning. Tidigare röster som varit marginaliserade kan komma fram och Makten finns och de vill omfördela den och jämna ut rådande patriarkala strukturer.

Jag kan sammanfatta min analys med att de fyra kategorierna är sammanflätade och beroende av varandra. Min valda medialiseringsteori, som specificeras genom teorin om auktoritetsförskjutning, samt ett genusperspektiv ger mig verktyg att komma fram till detta. Genusstrukturen identifierar själva förutsättningen för uppropet. Enligt mitt genusperspektiv handlar en genusstruktur om att människor i denna behandlas olika utifrån vilken könstillhörighet de har. Detta kan komma till uttryck genom sexuella trakasserier. Maktbegreppet kommer in eftersom detta handlar om att någon får sin vilja igenom. Detta har i mitt textmaterial visats genom att auktoriteter använt sin makt, inom genusstrukturens ramar, för att trycka ner kvinnor genom exempelvis sexuella trakasserier. Detta identifierar problemet och skapar förutsättningarna för #vardeljusuppropet. Kategorin om auktoritetsförskjutning kommer in när kvinnorna visar på att de vill bidra till en sådan process. Denna process handlar om att påbörja förändringar i maktförhållandena. Genom att kvinnorna bidrar med tidiga tysta berättelser kan denna bollen sättas i rullning. Dessa berättelser har framkommit till en början inom en blogg, som sedan sammanfattats i ett upprop i Kyrkans tidning. De valda medieplattformarna gör uppropet möjligt, och kombinationen mellan sociala medier och etablerade medier verkar till uppropets genomslag. I förlängningen kan detta upprop bidra till en auktoritetsförskjutning.

4.3.1. Slutsatser

Jag ska nu presentera mina slutsatser i relation till mina forskningsfrågor.

- Vilka genusstrukturer inom Svenska kyrkan synliggörs genom #vardeljus?

Enligt min studie synliggörs sexuella trakasserier, och maktmissbruk där inomkyrkliga auktoriteter utnyttjat kvinnor i beroendeställning till dessa.

- På vilket sätt kan #vardeljus bidra till en auktoritetsförskjutning av vem som ges utrymme att tala och agera inom Svenska kyrkan?
- På vilket sätt kan medialiseringsteorin användas för att studera detta?

#vardeljus-uppropet med urval ur tillhörande blogg har bidragit till en process som kan omfördela den inomkyrkliga makten, då de tidigare tysta berättelserna bidragit till att sätta press på inomkyrkliga auktoriteter. Kvinnorna bakom texterna har sammanstrålat i en blogg som ursprungsmedium, där de själva satt agendan för var och hur kommunikationen ska ske. Dessutom spred de uppropet i form av en tidningsartikel, vilket stärkte uppropets genomslagskraft. Detta visar på hur media kan användas som verktyg för att bidra till en auktoritetsförskjutning.

Kapitel 5 Diskussion

5.1. Teoretisk reflektion

Denna studie har utgått från medialiseringsteorin som grund. Jag har även använt mig av teorin om auktoritetsförskjutning, samt ett genusperspektiv. Detta har varit ett gynnsamt teoretiskt ramverk för mig, då de alla bitarna hör ihop och gett mig ett heltäckande teoretiskt ramverk att använda i min studie. Då jag analyserat hur #vardeljus-uppropet kommit att synliggöra inomkyrkliga genusstrukturer, har jag haft stor användning av genusperspektivet för att kunna veta vad en genusstruktur är. Jag har också haft användning av medialiseringsteorin och teorin om auktoritetsförskjutning för att analysera på vilket sätt de inomkyrkliga genusstrukturerna har synliggjorts. Detta genom bloggen #vardeljus och dess upprop, som visar på att nya medieplattformar kan bidra till en auktoritetsförskjutning, vilket var min andra forskningsfråga.

Sammantaget är jag därmed nöjd med mina valda teorier, samt på vilket sätt jag använt dem för att få en heltäckande analys av mitt valda material. Däremot kan jag inte visa på en verklig auktoritetsförskjutning genom dessa. För att göra det skulle jag behöva göra en mer omfattande studie, som även granskar hur #vardeljus-uppropet, med tillhörande blogg, togs emot av organisationen Svenska kyrkan och vad den bidragit med i förlängningen.

5.2. Metodisk reflektion

I denna studie valde jag en systematisk textanalys som metod. Denna innebar att jag analyserade materialet och skapade kategorier. Slutligen placerade jag in material i dessa kategorier, för att dra mina slutsatser utifrån mina forskningsfrågor. Detta har varit en bra metod, som gjort studien lättöverskådlig och hjälpt mig att se kopplingar mellan de olika kategorierna och textmaterialet.

Gällande reflexiviteten anser jag att jag som forskare hållit mig objektiv till materialet, och låtit detta tala själv. Min förförståelse har snarare gjort mig mer intresserad av ämnet och gett mig bakgrund till hur teori och textmaterial kan sammanflätas.

Mina uppställda valideringskriterier har hjälpt mig att reflektera över den pragmatiska- och kommunikativa validiteten. Jag anser att min studie kommer att vara användbar då den ingår i ett relativt nytt forskningsfält, med medialisering som grund och kan visa på att #vardeljus-uppropet visar på synliggjorda genusstrukturer och bidragit till en auktoritetsförskjutning. Detta kan hjälpa organisationen Svenska kyrkan att arbeta vidare med frågorna. Gällande den kommunikativa validiteten kommer denna studie att spridas när den är examinerad. Då kommer jag att lägga upp den i Diva, samt personligen att dela med mig av den i mina sociala medieplattformar och till Svenska kyrkan.

5.3. Empirisk reflektion

I min forskningsgenomgång belyste jag att det inte finns några tidigare studier inom mitt ämne, men att jag fann några studier som låg nära mitt forskningsämne. Dessa handlade om genusstrukturer och medialisering.

Adawe & Haglund studerade hur #metoo-uppropet porträtterades i media, vilket var intressant läsning för mig som skulle studera en gren, #vardeljus, som kommit ur #metoo-uppropet och hur denna bidragit till en auktoritetsförskjutning (Adawe & Haglund, 2017, s. 1).

Haag Hrabovsky studerade Svenska kyrkan utifrån ett maktperspektiv, där hon undersökte om det förekom härskartekniker i organisationen (Haag Hrabovsky, 2015, s. 4). Denna studie låg nära min egen då den handlar om samma organisation och om makt. Däremot skiljde den sig från min egen då den saknar ett genusperspektiv.

Alsbjer & Sjöberg studerade medialiseringsprocesser inom Refugees welcome. Dessa forskare menade att det finns ett utforskat fält där sociala rörelser studeras utifrån ett medieperspektiv. De menade att det nya medielandskapet bör studeras i relation till samhällsförändringar (Alsbjer & Sjöberg, 2016, s. 2). I och med detta kan jag se att min egen studie har belyst frågor inom ett utforskat fält. Hur bloggar kan bidra till en medialisering och därmed omfördela makten i ett samhälle.

Den sista studien jag gick igenom var den av Piela som handlade om hur sociala medieplattformer användas inom religionen islam, och kom att bidra till en auktoritetsförskjutning (Piela, 2013, s. 125-137). I denna studie fanns även genusperspektivet med, då den kom att belysa hur genusstrukturerna tagit sig uttryck inom religionen och hur sociala medieplattformer stärkte kvinnornas identitet och gav dem ökat utrymme i det religiösa livet. Denna studie låg i linje med min egen då den handlade om sociala medieplattformer, som bidrar till en auktoritetsförskjutning och synliggör genusstrukturer. Sammantaget kan jag se att min egen studie bekräftar dessa studiers slutsatser. Sociala medieplattformer bidrar till en auktoritetsförskjutning, och kan synliggöra genusstrukturer. Däremot är min studie ny i sitt slag då den handlar om en specifik yrkeskategori inom det svenska #metoo-uppropet. I min studie har jag sammanfört forskningsämnena från de tidigare studierna, men valt ett nytt ämne att studera - #vardeljus-uppropet med tillhörande blogg, som kommit av anställda kvinnor ur Svenska kyrkan.

5.4 Avslutande reflektioner

#metoo-uppropen som kom år 2017 och är därmed ett nytt ämne att studera, vilket gör den aktuell. Med hjälp av medialiseringsteorin kan forskare studera hur dessa upprop som kommit med sociala mediers hjälp kan komma att påverka samhället. Därmed finns det ett stort utforskat fält, då ämnet #metoo är så pass nytt. I relation till min egen studie skulle jag tycka det var intressant att studera hur #vardeljus-uppropet med tillhörande blogg faktiskt påverkade Svenska kyrkan. Frågor som hur uppropet mottogs, och vilka åtgärder som eventuellt gjordes för att åtgärda de genusstrukturer som finns. Jag undrar även om den påbörjade processen av auktoritetsförskjutningen bidrog till att rådande auktoriteter tog tillbaka den makt som förskjutits, eller om ansvaret och verkställande kraft i dessa frågor fortsatt kommit från kvinnor som saknar auktoritet i den svenskkyrkliga maktstrukturen.

Sammanfattning

Denna studie har varit avsedd att analysera #vardeljus-uppropet, publicerad i Kyrkans tidning, med urval från tillhörande blogg. Studien har handlat om att undersöka hur mitt valda empiriska material bidragit till att synliggöra inomkyrkliga genusstrukturer, samt bidragit till att tidigare tysta röster kommit fram och möjliggjort en process mot auktoritetsförskjutning. Detta har gjorts i relation till frågan om hur medialiseringsteorin kan användas för att studera dessa frågor. För att göra detta har det teoretiska ramverket bestått av medialiseringsteorin som grund, men även studerats utifrån teorin om auktoritetsförskjutning samt ett genusperspektiv.

Metoden som använts har haft en abduktiv ansats och den systematiska textanalysen har varit grunden för arbetet. Den valda analysformen har varit *Editing analysis style*. Genom denna har kategorier analyserats fram ur #vardeljus-uppropet, publicerad i Kyrkans tidning, med urval ur den tillhörande bloggen. Senare har hela textmaterialet placerats in i de valda kategorierna. Dessa kategorier var "makt", "genusstruktur", "sexuella trakasserier", samt "auktoritetsförskjutning".

Den valda metoden var avsedd att svara på studiens frågeställningar om och hur textmaterialet synliggjorde inomkyrkliga genusstrukturer, och bidragit till att tidigare tysta röster kommit till uttryck för att möjliggöra en process mot en auktoritetsförskjutning, samt hur medialiseringsteorin kunde användas för att studera detta. #vardeljus-uppropet, med tillhörande blogg visar på hur sexuella trakasserier förekommer i en genusstruktur, som ingår i en maktstruktur. Genom uppropet och de svenskkyrkliga kvinnornas berättelser, med medialiseringsteorin som bakgrund, kom dessa att bidra till att tidigare tysta röster kom till uttryck och kritik riktades mot inomkyrkliga auktoriteter. Medialiseringen visade att nya medieplattformar, som exempelvis #vardeljus-bloggen, var ett verktyg för att synliggöra inomkyrkliga genusstrukturer, samt bidra till en process för att omfördela rådande makt. Detta genom att tidigare tysta berättelser kommit fram i ljuset

Referenser

Tryckta källor

Alsbjer, Annelie., Sjöberg, Linn. 2016. *Civilengagemang i sociala medier: En studie av Refugees Welcome to Gothenburgs mediering och medialisering*. Kandidatuppsats, Högskolan i Jönköping.

Adawe, Idil., Haglund, Johanna. 2017. *#Metoo - en kvantitativ innehållsanalys av de svenska mediernas gestaltning av kampanjen som spred sig över hela världen inom ett dygn*. Kandidatuppsats, Mittuniversitetet.

Gelfgren, Stefan. 2015. *Kyrkliga institutioner, maktförhandlingar och deltagandekultur*. I Carlsson, Eric, Nilsson, Bo & Lindgren, Simon (red.). *Digital politik: sociala medier, deltagande och engagemang*. Göteborg: Daidalos, 151-153, 161.

Haag Hrabovsky, Therese. 2015. *Härskarteknik och ledarskap inom ett stift i Svenska kyrkan: Påverkan på anställda och det diakonala arbetet*. Kandidatuppsats. Ersta Sköndal högskola.

Lövheim, M., Axelson, T., & Axner, M. 2015. Religion och medier. I M. Lövheim & M. Nordin (Red.), *Sociologiska perspektiv på religion i Sverige*. Malmö: Gleerups utbildning AB, 149-151.

Lövheim, M. 2012. A Voice of Their Own – Young Muslim Women, Blogs and Religion. I Hjarvard, Stig & Lövheim, Mia (red.). *Mediatization and religion: Nordic perspectives*. Göteborg: Nordicom, 129, 141-142

Lövheim, Mia (red.) 2013. *Media, religion and gender: key issues and new challenges*. London: Routledge, 1-2, 141-142, 149

Piela, Anna. 2013. Claiming religious authority – Muslim women and new media. I Lövheim, Mia (red.) *Media, religion and gender: key issues and new challenges*. London: Routledge, 125-137

Elektroniska källor

Anställda kvinnor i Svenska kyrkan. 2017. Upprop: #vardeljus. *Kyrkans tidning*. 24 november. <https://www.kyrkanstidning.se/nyhet/uppprop-wardeljus#overlay-context=> (Hämtad 2019-02-20).

Diskrimineringsombudsmannen. 2019. *Trakasserier och sexuella trakasserier*. Diskrimineringsombudsmannen. <http://www.do.se/om-diskriminering/vad-ar-diskriminering/trakasserier-och-sexuella-trakasserier/> (Hämtad 2019-03-07).

Nationalencyklopedin. *#metoo-rörelsen*. Nationalencyklopedin. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/me-too-r%C3%B6relsen> (Hämtad 2019-03-11).

Nationalencyklopedin. 2017. *Makt*. Nationalencyklopedin. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/makt> (Hämtad 2019-03-07).

SvT Nyheter. 2017. *#metoo samlar snart alla branscher i Sverige – här är listan*. Sveriges television. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/metoo-samlar-snart-alla-branscher-i-sverige-har-ar-listan> (Hämtad 2019-03-11).

Verbum. 2018. *Om Verbum*. Verbum.
<https://www.verbum.se/info/omverbum> (Hämtad 2019-03-28).

#vardeljus. 2017a.
<https://vardeljus.blog/> (Hämtad 2019-03-11).

#vardeljus. 2017b. Inte mer än kvinna. #vardeljus. [Blogg]. 25 november.
<https://vardeljus.blog/2017/11/25/inte-mer-an-kvinna/> (Hämtad 2019-03-11).

#vardeljus. 2017c. Du har ju utvecklats från student till kvinna! #vardeljus. [Blogg]. 26 november.
<https://vardeljus.blog/2017/11/26/du-har-ju-utvecklats-fran-student-till-kvinna/> (Hämtad 2019-03-11).

#vardeljus. 2017d. Kvinnliga präster förminskas till något att titta på. #vardeljus. [Blogg]. 26 november.
<https://vardeljus.blog/2017/11/26/kvinnliga-praster-forminskas-till-nagot-att-titta-pa/> (Hämtad 2019-03-11).

#vardeljus. 2018a. #vardeljus Stockholm ny grupp på Facebook. #vardeljus. [Blogg]. 25 januari.
<https://vardeljus.blog/2018/01/25/vardeljus-stockholm-ny-grupp-pa-facebook/> (Hämtad 2019-03-11).

#vardeljus. 2018b. Vad kan vi göra. #vardeljus. [Blogg].
<https://vardeljus.blog/hur/> (Hämtad 2019-03-11).